

אמרי שפר אוסף "רלב"

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט ועורך ש. אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

אדם שנוסע הרבה ברכב ואינו יודע המקום והזמן שיתפלל מנחה או מעריב, כדאי שיהיה לו תמיד איזה כובע ברכבו, כך שגם כשיצטרך ליכנס פתאום לאיזה בית המדרש בדרך להתפלל, יהיה לו כובע מזומן להתפלל בו.

אומר הרקנטי, כשהפרי מגיע לגמר בישולו, הוא נופל מן האילן ואינו צריך עוד לחיבורו. כך הנפש, כשמשיגה כל מה שביכולתה להשיג, תפשוט לבוש העפר מעליה, תתנתק ממקומה ותידבק בשכינה, וזוהי מיתת נשיקה.

אומרים שחתן דומה לאתרוג: לפני החתונה בודקים אותו מסריטות, יחוס, מאיזה זן הוא, מוציאים עליו הרבה כסף לשבוע אחד, בשבוע הזה מכבדים מחבקים ומנשקים אותו, ומתלהבים ממנו, ואחר כך השוויגער חותכת אותו לחתיכות ועושה ממנו ריבה. ומאיך כלה היא כמו לולב: בוחרים את ההכי גדולה ונאה, שמים עליה טבעת, מנענעים אותה בהתלהבות 7 ימים, ואח"כ עושים ממנה מטאטא, והמהדרין שורפים אותה עם החמץ.

אין לצרף ב' שמות של ב' אנשים יחד ולתת אותם לילד אחד (עיין שו"ת ערוגת הבושם או"ח ח"ב סימן ריט), ויש שלא הקפידו בדבר (עיין בין איש חי שופטים ש"ש כז, שו"ת שדה ארץ ח"ג כב).

אם אחד לקח כובע של משהו אחר בטעות, מיד כשמשים לב על הטעות, עליו להחזירו למקומו ולא ידחה לזמן שיותר נוח לו, שהרי בינתיים אולי יחזרו הבעלים למצוא אותו, ואם החזירו ולאחר זמן רואה שהכובע עדיין נמצא שם, חייב להכריז ומדין אבדה מאחר שלקחתו תחילה ונתחייב בהשבתו.

אם לא נציב לעצמינו יעדים, אם לא נכנס למחויבויות, ננצל רק חלק קטן מהפוטנציאל העצום הטמון בנו.

אם נתחלף לאדם כובעו בבית המדרש, מקום ציבורי, באולם שמחות וכדומה, דהיינו שאינו מוצא את כובעו במקום שהשאירו אבל רואה שם כובע של משהו אחר, אסור לו להשתמש בו (שו"ע חו"מ סי' קל"ו ס"ב), וכן אסור אפילו לקחת הכובע של האחר שהרי אולי יבוא בעליו לקחתו ולא ימצאהו, אלא ישאירו שם.

אנשים רבים בעולם פועלים מתוך פחד מבשר ודם. הם מאמינים בדרך מסוימת, וחושבים שעליהם לפעול באופן כזה או אחר, אך חוששים מה יגיד פלוני? איך יגיב אלמוני? מה הוא יעשה לנו אם נפעל בניגוד לרצונו? אנשים אלו שוכחים שיש מלך רם ונישא מעל כל העולם, שמנהיג את העולם כולו, מפרנס את כולו, ומקיים את כל העולמות כולם במאמר פיו, ללא שיהיה שום כח לאדם בעולם להזיק לזולתו או להועיל לזולתו אלמלא גזר הקב"ה.

"ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל" (מ"ט ז). הנה ידוע כי מידות מגונות אפשר לנצל לעבודת הש"ת (עיין בספה"ק צמח צדיק פר' נח עה"פ את קשתי נתתי בענון) אבל כל מדה אסור שתהיה מופרזת אלא במידה ובמשקל. לכן אחרי שראה יעקב אצל שמעון ולוי כי "אפם עז ועברתם כי קשתה", ברכם "אחלקם ביעקב ואפיצם בישראל" כדי שיהיה לכל אחד ואחד רק חלק מהן (כ"ק מרן אדמו"ר הקוה"ט בעל 'חכמת אליעזר' זצלה"ה).

"אשר לקחתי מיד האמורי בחרבי ובקשתי" (מ"ח כ"ב). תרגום אוקלוס: בצלותי ובבעותי. למה נמשלה התפילה לקשת? אלא כמו בקשת כל מה שהאדם מותח יותר את המיתר ומקרבו

אליו, כך מתרומם החץ ומרחיק יותר לעוף - כך התפילה כל מה שמותחים יותר את מיתרי הלב בכוונת התפילה – כך היא עולה ובוקעת שחקים יותר. (הרבי מקוצק)

בורא עולם השלם זה הבניין-וכבר פירשו 'השלם' מלשון תשלומים, שהקב"ה הוא ישלם כל ההוצאות

בזמנינו צריך לשים בעת התפילה כובע בראשו כדרך שהולך ברחוב ולא די בכיפה שתחת הכובע כי אין דרך לעמוד כן לפני אנשים חשובים (מ"ב סי' צ"א סקי"ב), ולכן ראוי לכל ירא שמים ובן תורה להתפלל ולעמוד לפני הקב"ה בדרך כבוד ועם כובע על ראשו (תשובות והנהגות ח"ד סי' כ"ו) גם כשמתפללים בשטיבלאך וכדומה.

בחתם סופר כתוב שבכל שנה בעשרה בטבת יש נידון בשמים אם הגלות תמשיך או שתבוא כבר הגאולה.

בין חסידים נאמר כי ש'ב'ת ר"ת ש'טריימל ב'מקום ת'פילין, ויש בו ענין של אות תפילין ושבת, צריכים לדאוג ביותר שלא יהפך השטריימל לפריט של אופנה ומודא עם כל מיני הוספות והגדלות שערות עד כדי שהשערות עומדות זקופות מצמרמורת מרוב דאגה להבין לאן הלך השטריימל של פעם..

בלידת בן מברכים "שהחינו" ובלידת בת אין מברכים שהחינו לפי שבלידת בן זכר יש לאב ולאם תועלת חדא דהוה ליה (עיין יבמות סה, ב) חוטרא לידה ומרא לקבורה [מקל לתמיכה ואת חפירה לקבורה, דהיינו בן שישמש אותם לעת זקנה ויתעסק בקבורה], ועוד שיש לאב ולאם תועלת בו מפני שהוא יורש אותם (שו"ת הרשב"א ח"ד ס' עז). וברכת "הטוב והמטיב" שייכת רק על הולדת בן לפי שבבת לא שייך הטעם שהוה חוטרא לידה לפי שלאחר שנישאת והיא ברשות בעלה אינה יכולה כל כך לעזור להוריה מה שאין כן בבן, וכן טעמו השני שייך רק בבן ולא בבת שאינה יורשת.

בספר מגיד מישרים (למרן הב"י פ' שמות) מובא שהשם גורם לטוב או לרע מי שנקרא אברהם נוטה לעשיית חסד ומי שנקרא יוסף או שהוא גיבור בעריות או שהוא זן ומפרנס לאחרים כמו יוסף הצדיק (עיין ילקוט שמעוני ישעיה רמז פק תמט בשם מדרש תנחומא).

בעל ה'מסילת ישרים' אומר ... שורש העבודה התמימה הוא - שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו! מסביר ה'מכתב מאליהו': כל התזוזות שיש לאדם במצב רוחו מגיעים מכך שהאדם לא הגדיר לעצמו מהי המטרה שלו בחיים! אדם היודע בבירור את מטרת חייו - אינו מתרגש ממצבי רוח חולפים! שום סערה לא תזיז אותו מהמטרה! מי שעדיין לא הגדיר לעצמו את הכיוון - הריהו עומד כמו דגל המתנפנף לכל כיוון שהרוח מנשבת... יום אחד הוא מתעורר עם מצב רוח לדבר מסויים, ולמחרת הוא מאבד את החשק - והוא מנסה את מזלו בכיוון אחר ... כאשר הוא מרגיש מעט חסום, הוא יעדיף לחפש מטרה אחרת - מאשר להתמודד (...נקודות של אור - ספינקא)

בעניין הטעימה ממאכלי השבת בעשרה בטבת שחל בערב שבת קודש: יש להקל בטעימה מעט בקצה הלשון, עם פליטת המאכל מן הפה, לוודא שלא חסר מלח או תבלין (ראה משנ"ב

תקס"ז, ו-ח ור"נ, ב וכה"ח שם). וקיימת האפשרות להקדים ולטעום בליל ששי, או להשכים לצורך זה בבוקר ששי קודם עלות השחר.

בשבת קודש הייתה עבודתו הק' מפליאה בתפילותיו ובעריכת שולחנו הטהור. ידועה אמרתו: כיצד יכול יהודי לישון בשבת, הרי הוא נקרא 'שומר שבת' ולשומר אסור לישון. (רבי מנחם מנדל מווישווא ז"ע)

בת עדיפא מבן - לפי שנשים החכמות כאשר יתבוננו על הבריות שבעולם ימצאו שרבות נשים גידלו את ילדיהם, ועל פי רוב בנותיהם יצאו טובות יותר מהבנים, וגם חתניהם הם ישרים, ובני בנותיהם צדיקים, ולכן צריך האדם ליתן הודאה בפיו לבורא עולם וישמח בחלקו היות וכל איש ואיש לא ידע מה ילד יום (בא"ח בספרו חוקי הנשים פרק ששי).